

STANOVISKO č. 2/2006

k návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropských společenství

(podle čl. 248 odst. 4 druhého pododstavce Smlouvy o ES)

(2006/C 203/02)

EVROPSKÝ ÚČETNÍ DVŮR,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 248 odst. 4 druhý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na čl. 160c odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na rozhodnutí Rady ze dne 29. září 2000 o systému vlastních zdrojů Evropských společenství ⁽¹⁾,

s ohledem na nařízení Rady ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽²⁾,

s ohledem na předchozí stanoviska Účetního dvora k systému vlastních zdrojů Evropských společenství, a zejména na stanovisko č. 4/2005 ⁽³⁾,

s ohledem na žádost Rady ze dne 26. dubna 2006 o stanovisko Účetního dvora k návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropských společenství ⁽⁴⁾,

vzhledem k tomu, že Evropská rada se na zasedání ve Fontainebleau ve dnech 25. a 26. června 1984 mimo jiné usnesla ⁽⁵⁾ na tom, že výdajová politika je v zásadě hlavním nástrojem k vyřešení otázky rozpočtových nevyvážeností, ale že každý členský stát, který nese rozpočtovou zátěž, jež je v poměru k jeho relativní prosperitě nadměrná, může v příslušnou dobu využít opravy;

vzhledem k tomu, že se Evropská rada na zasedání v Berlíně ve dnech 24. až 25. března 1999 mimo jiné usnesla ⁽⁶⁾ na tom, že systém vlastních zdrojů Společenství by měl být spravedlivý, transparentní, z hlediska nákladů efektivní a jednoduchý a že se musí zakládat na kritériích, která nejlépe vystihují schopnost každého členského státu do něj přispívat;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 253, 7.10.2000, s. 42.

⁽²⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ Stanovisko č. 4/2005 k návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropských společenství a k návrhu nařízení Rady o prováděcích opatřeních na opravu rozpočtové nevyváženosti podle článků 4 a 5 rozhodnutí Rady ze dne (...) o systému vlastních zdrojů Evropských společenství (Úř. věst. C 167, 7.7.2005, s. 1).

⁽⁴⁾ KOM(2006) 99 v konečném znění ze dne 8. března 2006.

⁽⁵⁾ Viz Zpravodaj ES 6–1984.

⁽⁶⁾ Viz Zpravodaj EU 3–1999.

vzhledem k tomu, že Evropská rada na zasedání v Bruselu ve dnech 16. až 17. prosince 2004 vzala v úvahu zprávu o fungování systému vlastních zdrojů předloženou Komisí i návrh na zavedení všeobecného korekčního mechanismu ⁽⁷⁾ a vyzvala Komisi a Radu, aby pokračovaly ve zkoumání všech otázek, které v této souvislosti vyvstanou, včetně možného zjednodušení tohoto systému;

vzhledem k tomu, že se Evropská rada na zasedání v Bruselu ve dnech 15. a 16. prosince 2005 mimo jiné dohodla ⁽⁸⁾ na tom, že uspořádání systému vlastních zdrojů by mělo sledovat obecný cíl spravedlnosti, že by mělo zajišťovat, že žádný členský stát neponese rozpočtovou zátěž, jež by byla v poměru k jeho relativní prosperitě nadměrná, a že by tudíž toto uspořádání mělo zavešt ustanovení, která by se vztahovala na konkrétní členské státy,

PŘIJAL TOTO STANOVISKO:

I. ÚVOD

1. Komise navrhuje nové rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropských společenství. Po přijetí devíti členskými státy ⁽⁹⁾ by nahradilo rozhodnutí Rady ze dne 29. září 2000, které platí v současné době.

2. Návrh Komise se zaměřuje na provádění dohody o finančním výhledu na období let 2007–2013, která byla uzavřena na zasedání Rady v Bruselu ve dnech 15. až 16. prosince 2005 ⁽¹⁰⁾.

3. Tato dohoda stávající systém výrazně nemění. Zvláště oprava poskytnutá Spojenému království v souvislosti s rozpočtovými nevyváženostmi (dále jen „oprava pro Spojené království“) zůstává zachována stejně jako snížení financování opravy ve prospěch Rakouska, Německa, Nizozemska a Švédska.

⁽⁷⁾ KOM(2004) 501 v konečném znění ze dne 14. července 2004.

⁽⁸⁾ Viz odstavec 6 závěrů předsednictví (dokument Rady č. 15914/1/05, REV 1, CONCL 3 ze dne 30. ledna 2006), který odkazuje na dokument Rady 15915/05 CADREDIN 268 ze dne 19. prosince 2005, zvláště na odstavec 77 tohoto dokumentu.

⁽⁹⁾ V souladu s ústavními předpisy jednotlivých členských států, jak stanoví článek 269 smlouvy.

⁽¹⁰⁾ Viz dokument Rady 15915/05 CADREFIN 268 ze dne 19. prosince 2005.

4. Výpočet opravy Spojeného království bude s ohledem na rozšíření upraven. Spojené království se bude v rostoucí míře podílet na financování nákladů na rozšíření, s výjimkou výdajů souvisejících s trhem společné zemědělské politiky. V období 2007–2013 však dodatečný příspěvek Spojeného království nepřesáhne maximální částku 10,5 miliardy EUR v cenách roku 2004.

5. Rovněž se zavádí zvláštní ustanovení. Rakousko, Německo, Nizozemsko a Švédsko budou požívat snížené míry vlastního zdroje z DPH. Nizozemsko a Švédsko budou dále těžit ze snížení svých ročních příspěvků odvozených z HND. Tato snížení budou účinná pouze v období 2007–2013.

6. Na žádost Evropské rady je k návrhu Komise přiložen i pracovní dokument Komise o výpočtu, financování, platbě a zahrnutí oprav rozpočtových nevyvážeností do rozpočtu ve prospěch Spojeného království.

7. Evropská rada se shodla na tom, že změny stávajícího systému vlastních zdrojů by měly vstoupit v platnost nejpozději od začátku roku 2009. Účinnosti by měly nabýt k 1. lednu 2007, a pokud to bude nutné, měly by být aplikovány retroaktivně.

8. Účetní dvůr prozkoumal návrh ve světle zásad systému vlastních zdrojů Společenství stanovených Evropskou radou od roku 1984. Vzal rovněž v úvahu svá předchozí stanoviska (1) a výsledky své auditní práce týkající se stávajícího systému vlastních zdrojů.

II. OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

9. Obecným cílem zasedání Evropské rady v Bruselu ve dnech 15. až 16. prosince 2005 bylo usilovat o spravedlnost a zamezit situaci, kdy by rozpočtová zátěž byla vzhledem k relativní prosperitě členského státu nadměrná. Účetní dvůr však podotýká, že:

- a) nebyla stanovena kritéria, podle nichž by se dalo objektivně určit, zda je rozpočtová zátěž nadměrná a kdy by členský stát měl opravu využít;
- b) neexistuje postup pro průběžné monitorování, kterým by se ověřilo, zda je rozpočtová zátěž i nadále nadměrná a zda je oprava členského státu stále oprávněná (2);
- c) neexistuje mechanismus, který by umožnil jiným členským státům než těm, jež jsou výslovně uvedeny v návrhu, kvalifikovat se na opravu (2).

10. Účetní dvůr uznává, že byla vyvinuta snaha rozhodnutí o vlastních zdrojích zefektivnit, především zrušením tzv. zmražené sazby DPH.

(1) Viz stanovisko č. 4/2005 (Úř. věst. C 167, 7.7.2005, s. 1), č. 7/2003 (Úř. věst. C 318, 30.12.2003, s. 1) a č. 8/99 (Úř. věst. C 310, 28.10.1999, s. 1).

(2) Viz bod 14 stanoviska č. 4/2005.

11. Další vážné nedostatky systému, které Účetní dvůr analyzoval ve svém předchozím stanovisku (3), se však dosud neřešily. Vedly k četným problémům, zvláště pokud jde o správu, jednodušnost a složitost systému a nedostatečnou transparentnost.

12. Návrh situaci dále komplikuje zvýšením počtu zvláštních opatření pro některé členské státy. Celkově jsou tedy nová ustanovení ještě složitější a neprůhlednější než stávající systém.

III. KONKRÉTNÍ POZNÁMKY

13. Účetní dvůr vítá návrh Komise, aby se významné statistické změny v sestavování HND uplatňovaly i pro účely vlastních zdrojů. Jak již Účetní dvůr zdůraznil (4), bylo by tak možné zamezit situacím, kdy číselné údaje o HND používané pro účely vlastních zdrojů neodpovídají údajům zveřejněným členskými státy, a tak zachovat transparentnost.

14. Je třeba vyjasnit pojem přidělené výdaje. Článek 4 návrhu se o přidělených výdajích pouze zmiňuje, koncept přidělených výdajů je však rozvinut pouze v pracovním dokumentu Komise k opravě Spojeného království (5). Účetní dvůr upozorňuje na své připomínky uvedené v bodech 29 až 31 stanoviska č. 4/2005, které, pokud jde o definici přidělených výdajů, stále platí.

15. Účetní dvůr má za to, že ustanovení o výpočtu, financování, platbě a zahrnutí oprav rozpočtových nevyvážeností do rozpočtu ve prospěch Spojeného království vložená do pracovního dokumentu Komise nejsou slučitelná s článkem 279 (6) Smlouvy o ES a představují porušení zásady průhlednosti.

IV. ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

16. Pravidla a opatření v navrhovaném novém rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Společenství jsou ještě složitější a méně transparentní než stávající systém. Návrh se dále vzdaluje systému vlastních zdrojů založenému na jasných a obecně platných mechanismech a směřuje k příspěvkům členských států vyjednávaných individuálně s jednotlivými zeměmi.

(3) Viz zvláště body 6 až 15 stanoviska č. 4/2005.

(4) Viz bod 23 stanoviska č. 4/2005.

(5) Viz bod 3.2.

(6) Čl. 279 odst. 2 uvádí že „Rada na návrh Komise, po konzultaci s Evropským parlamentem a po obdržení stanoviska Účetního dvora jednomyslným rozhodnutím určí podrobnosti a postup, kterými se rozpočtové příjmy v rámci systému vlastních zdrojů Společenství dávají k dispozici Komisi (...)“.

17. Účetní dvůr bere na vědomí, že návrh Komise odráží výsledek složitých jednání v rámci Evropské Rady a mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí a že je považován za provizorní řešení.

18. Účetní dvůr vítá skutečnost, že Komisi byl udělen mandát provést úplný a široce koncipovaný přezkum systému vlastních zdrojů, o němž má podat zprávu v letech 2008/2009. Účetní dvůr upozorňuje na opakovaně potvrzovanou zkušenost, totiž že je obtížné provést důkladnou reformu systému vlastních zdrojů Společenství, když je diskuse o této reformě přímo spojena s jednáním o finančních stropích a částkách výdajů na politiky

Společenství v rámci víceletého finančního výhledu. Účetní dvůr proto vítá skutečnost, že ustanovení o přezkumu dohodnuté na zasedání Evropské rady v Bruselu ve dnech 15. až 16. prosince 2005 umožňuje přípravu a přijetí celkové reformy systému vlastních zdrojů s velkým časovým předstihem před vypršením nového finančního výhledu.

19. Účetní dvůr žádá Komisi, aby zvažila právní formu dokumentu, který stanoví ustanovení o výpočtu, financování, platbě a zahrnutí oprav rozpočtových nevyvážeností do rozpočtu ve prospěch Spojeného království.

Toto stanovisko přijal Účetní dvůr v Lucemburku na svém zasedání dne 28. června 2006.

Za Účetní dvůr
v nepřítomnosti Huberta Webera
předsedy
François COLLING
člen Účetního dvora
